

УТВЪРДИЛ:

РЕКТОР

Проф. Николай Изов, доктор

ПРАВИЛА

за отпускане на стипендии в НСА „Васил Левски“

Тези правила са изготвени въз основа на ПМС № 90/26.05.2000г. и ПМС № 103/31.05.1993 г. В тях са отразени измененията и допълненията от ПМС № 65/2001 г., ПМС № 63 и 242 от 2002 г., решение на ВАС/2003 г., ПМС № 69/2004 г., ПМС № 282/2005 г., ПМС № 219/2006 г., ПМС № 130/2008 г., ПМС № 169/10.08.2017 г., ПМС № 27/23.02.2018 г., ПМС № 15/25.01.2019 г., ПМС № 414/30.12.2020г., ПМС № 99/30.05.2022 г., ПМС № 213/02.11.2023г. и решение на Академичния съвет на НСА.

РАЗДЕЛ I. СТИПЕНДИИ НА БЪЛГАРСКИ ДОКТОРАНТИ

I. СТИПЕНДИИ, ИЗПЛАЩАНИ ОТ ДЪРЖАВНА СУБСИДИЯ

1. Стипендии се отпускат на докторанти – български граждани, приети в редовна форма на обучение на места, субсидирани от държавата.

2. Размерът на стипендията е 750.00 лв. /изм. с Решение на АС по Протокол № 20/23.06.2022г./.

3. Стипендията се отпуска за три години след придобита образователно-квалификационна степен „магистър“. При удължаване на срока на докторантурата стипендия не се изплаща.

4. Докторантите в редовна докторантура получават допълнително еднократна стипендия, считано от 01.01.2009 г., в следните случаи:

4.1. При положително решение на съвета на първичното звено за готовността за защита пред научно жури в рамките на тригодишния срок на обучение – в размер на 1000 лв. /изм. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./.

4.2. При успешна защита на дисертационния труд в срок до една година след завършване на тригодишния срок на обучение – в размер на 1000 лв.

5. Стипендията по т. 4 се изплаща след представяне на справка за спазените условия по т. 4.1 и т. 4.2 от зам.-ректора по „Наука“ във ФСО.

6. Докторанти, напуснали по собствено желание, отстранени или отписани без право на защита на дисертация, с изключение на случаите по здравословни причини, дължат връщане на получените стипендии.

7. Стипендиите се изплащат безкасово чрез Първа Инвестиционна Банка. Докторантите трябва да притежават сметка в ПИБ, която да представят във ФСО.

II. СТИПЕНДИИ, ИЗПЛАЩАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ

1. Докторантите могат да получават едновременно стипендии, осигурени със средства от държавния бюджет, и стипендии, финансирани от европейски структурни фондове.

2. Размерът на стипендиите и условията за предоставянето им се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма въз основа на предложение на министъра на образованието и науката.

РАЗДЕЛ II. СТИПЕНДИИ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

1. Стипендии се отпускат на чуждестранни докторанти и специализанти, приети в редовна форма на обучение по междууправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен или по актове на Министерския съвет.

2. Размерът на стипендията е 750.00 лв. /изм. с Решение на АС по Протокол № 20/23.06.2022г./.

3. Срокът за получаване на стипендията е за срока на докторантурата или специализацията. Чуждестранните докторанти и специализанти не получават стипендия при удължаване срока на обучение, както и за времето, когато не са в Република България, с изключение на случаите, предвидени в учебния или индивидуалния план за подготовка.

4. Стипендиите се изплащат безкасово. Докторантите трябва да притежават банкова сметка в, която да представят във ФСО.

5. На докторантите и специализантите, граждани на държавите – членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, приети за обучение по реда на чл. 68, ал. 7 от Закона за висшето образование и докторантите по смисъла на чл. 1, ал. 1, т. 5 от ПМС 90/26.05.2000 г., се предоставят стипендии при условията и по реда, определени за българските граждани. /доп. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./.

РАЗДЕЛ III. СТИПЕНДИИ НА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ

1. Стипендии се отпускат на чуждестранни студенти, приети за обучение в първи курс в редовна форма на обучение - граждани на Република Албания, Република Косово, Република Молдова, Република Северна Македония, Украйна и Република Сърбия, и студенти, приети по междууправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен. /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

2. Размерът на стипендията е 240.00 лв. (изм. ПМС № 15/25.01.2019 г.).

3. Студентите, приети по т. 1, получават стипендия без оглед на успеха от началото на учебната година в продължение на 12 месеца. /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

3.1. Чуждестранните студенти по т. 1 (от втори и по-горен курс), получават стипендия в продължение на 12 месеца от началото на учебната година, при условие, че успехът им от предходната година е не по-нисък от добър 4.00. Чуждестранните студенти, записани в първи курс, получават стипендия без оглед на успеха. /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

3.2. На студентите, граждани на държавите – членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, приети за обучение по реда на чл. 68, ал. 7 от Закона за висшето образование и студентите по чл.1, ал. 1, т. 5 по смисъла на ПМС 90/26.05.2000 г., се предоставят стипендии при условията и по реда, определени за българските граждани. /доп. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./

2. Чуждестранните студенти, докторанти и специализанти получават стипендия и по време на езиков и специализиран курс по български език.

3. Чуждестранните студенти не получават стипендия за времето, през което отсъстват от учебни занятия по причини, непредвидени в Правилника на НСА.

РАЗДЕЛ IV. СТИПЕНДИИ НА БЪЛГАРСКИ СТУДЕНТИ

I. СТИПЕНДИИ, ИЗПЛАЩАНИ ОТ ДЪРЖАВНА СУБСИДИЯ

1. Стипендии се отпускат на студенти – български граждани, приети в редовна форма на обучение, с изключение на записаните срещу заплащане.

2. Студентите трябва да са записали семестъра и да притежават банкова сметка.

3. В първи семестър на първи курс на степен, „бакалавър“ и „магистър“ стипендии не се отпускат, с изключение на стипендии от вид „А“. След първи курс стипендии от вид „А“ се отпускат на студентите, положили успешно всички изпити за предходните учебни години без оглед на успех и доход на членовете на семейството (изм. с Решение на АС по Протокол № 17/19.10.2017 г.).

4. Размерът на стипендията се определя от Ректора по предложение на студентския съвет. Подадените документи за отпускане на стипендии се разглеждат от комисия, определена със заповед на ректора. Най-малко половината от състава на комисията са студенти, определени от студентския съвет. /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./

4.1. Средствата за стипендии по чл. 1, ал. 1, т. 1, 4 и 5 по смисъла на ПМС 90/26.05.2000 г., се определят както следва:

1. 65 на сто – пропорционално на броя на всички студенти по чл. 1, ал. 1, т. 1 и 5 по смисъла на ПМС 90/26.05.2000 г. и

2. 35 на сто – пропорционално на броя на студентите по чл. 1, ал. 1, т. 1, 4 и 5 по смисъла на ПМС 90/26.05.2000 г., обучаващи се в професионално направление „Педагогика на обучението по физическо възпитание“. Стипендиите по тази точка се определят по показателя среден семестриален успех и могат да се получават от студентите по чл. 1, ал. 1, т. 1 и 5 от ПМС 90/26.05.2000 г., независимо дали студентът получава друга стипендия по реда на тези правила. /доп. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./

3. Неусвоените средства по предходната точка се преразпределят за стипендии по т. 1. /доп. с Решение на АС по Протокол № 30/15.11.2023г./

4.2. Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./Студентите, приети за обучение в годината на придобиване на средно образование в държавни висши училища по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква "а" от Закона за висшето образование по специалности от професионални направления "Педагогика на обучението по" получават стипендии в размер 140.00 лв. независимо дали студентът получава друга стипендия по реда на тези правила, когато отговарят на едно от следните условия: /изм. с Решение на АС по Протокол № 30/15.11.2023г./

1. индивидуалният резултат от държавния зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература е в 10 на сто от най-високите резултати за страната за учебната година на придобиване на средно образование и индивидуалният резултат от втория задължителен държавен зрелостен изпит или от задължителния държавен изпит за придобиване на професионална квалификация е равен или е над средния за страната резултат от съответния изпит за учебната година на придобиване на средно образование;

2. индивидуалният резултат от държавния зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература е равен или е над средния за страната за учебната година на придобиване на средно образование и индивидуалният резултат от втория задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Математика, Физика и астрономия или Химия и опазване на околната среда е в 30 на сто от най-високи резултати за страната от съответния държавен зрелостен изпит за учебната година на придобиване на средно образование. /доп. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

5. Видовете стипендии са: /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

5.1. Стипендия вид „А“. Стипендия за:

- несемейните студенти без двама родители;
- студентите с трайни увреждания;
- студентите с двама родители с трайни увреждания;
- студентите с един родител, който е с трайни увреждания;
- студентите, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на [Закона за закрила на детето](#) – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция;
- студентките майки с дете до 6-годишна възраст;

Стипендията се отпуска от началото на учебната година и се изплаща 12 месеца.

5.2. Стипендия вид „Б“. Стипендии по среден семестриален успех. За студентите със среден семестриален успех от предходния семестър (за I курс – 1 семестър), не по-нисък от 5.00. Основен критерий за класиране е успехът. Могат да кандидатстват всички с успех от 5.00 до 6.00, без да се изисква доход на членовете на семейството и положили успешно всички изпити за предходните учебни години (за I курс – положили успешно всички изпити от 1 семестър) (изм. с Решение на АС по Протокол № 17/19.10.2017 г.). (изм. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г.).

5.3 Стипендия вид „В“. Стипендии за студенти с брутен месечен доход на член от семейството до размера на минималната работна заплата, със среден семестриален успех от предходния семестър от 4.00 до 4.99 и положили успешно всички изпити за предходния семестър (за I курс – положили успешно всички изпити от 1 семестър). Класирането се извършва по възходящ ред на дохода като водещ критерий до заемане на определения брой стипендии за този вид /изм. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г., /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

6. Срокове за получаване на стипендиите.

6.1. Стипендиите се отпускат от началото на втория и следващите семестри и се изплащат в продължение на 5 месеца, с изключение на тези от вид „А“.

6.2. По време на семестъра не се кандидатства за стипендия и такава не се отпуска с изключение на стипендии от вид „А“ за:

а) несемейните студенти без двама родители; студентите с трайни увреждания; студентите с двама родители с трайни увреждания; студентите с един родител, който е с трайни увреждания; студентите, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – от началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за получаването им. /изм. с Решение на АС по Протокол № 8/28.01.2021г./.

б) Студентките с деца до 6-годишна възраст, когато правото е настъпило след началото на семестъра. Стипендията се отпуска на бащата-студент, когато майката не е студентка, починала е или на него е предоставено упражняването на родителските права. Те запазват правото си за получаване на стипендия до края на семестъра, в който детето навършва 6 години.

6.3. Студентите в последния семестър на обучение получават стипендия до края на месеца, в който се провежда първата сесия за държавен изпит (защита на дипломна работа) съгласно учебния план.

6.4. Студентките-майки и студентите-бащи с деца до 6-годишна възраст (по т. 5), които не са се дипломирали на първата сесия, получават стипендия до края на месеца, в който приключва втората сесия за държавен изпит (защита на дипломна работа) съгласно учебния план.

6.5. Начислени, но неполучени стипендии, награди и помощи могат да се изплатят до три месеца, считано от края на месеца, за който се полагат.

6.6. Студентите, които се дипломират предсрочно, получават стипендия за времето до първата сесия за държавен изпит по учебен план, но не повече от три месечни стипендии.

7. Сроктът за подаване на документи за отпускане на стипендия се определя в началото на всеки семестър.

8. Необходими документи за отпускане на стипендия:

а) молба-декларация по образец (разпечатва се от сайта на НСА в интернет и се попълва);

б) документи, удостоверяващи правото да се получава стипендия вид „А“ – смъртни актове, решения за трайна неработоспособност, акт за раждане на дете, акт за сключен граждански брак и др.;

в) уверение за записан семестър.

8.1. При кандидатстване за стипендия се представя brutният доход, получен през 6-те месеца преди месеца, в който започва семестърът.

8.2. За brutен доход се считат всички суми, получени от декларатора и другите членове на семейството му за предходните 6 месеца: brutни заплати, включително обезщетенията за временна нетрудоспособност, получени по трудови и

извънтрудови правоотношения; пенсии, без добавката за чужда помощ на хората с увреждания; обезщетения за безработица и социални помощи; месечни добавки и месечни помощи за деца; наеми; присъдени издръжки; хонорари; стипендии, без получаваните от декларатора и членове на неговото семейство по ПМС 90 и ученическите стипендии; търговия; продажба на селскостопанска продукция; занятие; свободни професии; дивиденди от акции и други доходи. Декларираните доходи се удостоверяват със съответните документи.

8.3. Членовете на семейството на студента са съпругът (съпругата) и децата, ако е семеен. Ако не е семеен – бащата, майката, непълнолетните братя и сестри или пълнолетните, ако са учащи, войници или нетрудоспособни. В случаите на повторен брак на някой от родителите за член на семейството се счита новият съпруг.

8.4. Брутният доход се удостоверява със служебно издаден документ, върху който са посочени точният адрес на фирмата, издала документа, и идентификационният номер (БУЛСТАТ).

8.5. Нотариално заверени декларации се приемат за доходи от фирми (собственост или съсобственост на семейството), наеми, издръжки, хонорари, търговия, продажба на селскостопанска продукция, занятие, свободна професия, дивиденди от акции и др. подобни.

8.6. За безработни се считат само поддържащите редовна регистрация в бюрата по труда за целия изискван период.

8.7. Нулев брутен доход не се приема. Изключение се допуска само за студентските семейства, ако и двамата съпрузи се обучават в редовна форма на обучение.

8.8. Декларираният брутен доход подлежи на проверка.

9. Успехът от предходният семестър (за първи курс от първия семестър) се удостоверява с уверение от факултетните канцеларии.

10. Санкции:

10.1. Предалите документи с невярно съдържание се лишават от стипендия до края на обучението и дължат връщане на получените суми за стипендии, отпуснати въз основа на документи с невярно съдържание.

10.2. Студенти, докторанти и специализанти, напуснали обучението по собствено желание или отстранени, с изключение на случаите по здравословни причини, дължат връщане на получените стипендии за целия период на обучение.

10.3. Студенти, които са се преместили от една специалност в друга или от едно учебно заведение в друго, нямат право на стипендия за учебните години (семестри), които повтарят поради преместването, ако през съответните години (семестри) са получавали стипендия.

10.4. Студентите, записали условно (с неположени изпити от минала учебна година), за настоящата учебна година нямат право на стипендии. При кандидатстване за стипендия за летен семестър успехът от зимния семестър се изчислява на основата на оценките от всички изпити по учебен план.

11. Методологията за определяне на средствата и броя на стипендиите за студенти е следната:

11.1. От субсидията за стипендии, определена с бюджета на НСА, се приспадат:

- а) до 10% за награди и помощи;
- б) сумата на изплатените до момента стипендии;
- в) начислените и подлежащи на изплащане, но неполучени суми за стипендия;
- г) сумата, необходима за изплащане на стипендиите на българските и чуждестранните докторанти и специализанти;
- д) сумата, необходима за изплащане на стипендиите на чуждестранните студенти по смисъла на чл. 1, ал.1, т. 4 от ПМС 90/26.05.2000 г.; /изм. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./
- е) сумата, необходима за изплащане на стипендия вид „А“.

11.2. Останалите средства се делят на размера на стипендията и се получава общият брой на стипендиите.

II. СТИПЕНДИИ, ОСИГУРЕНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ

1. Студентите могат да получават стипендии, осигурени със средства от европейски структурни фондове.

2. За стипендиите могат да кандидатстват студенти в редовна форма на обучение.

3. Размерът на стипендиите и условията за предоставянето им се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма въз основа на предложение на министъра на образованието и науката.

4. Видът на документите за кандидатстване и срокът за подаването им се определят от министъра на образованието и науката.

5. Студентите могат да получават едновременно стипендии, осигурени със средства от държавния бюджет, и стипендии, осигурени със средства на европейските структурни фондове.

III. СТИПЕНДИИ ОСИГУРЕНИ СЪС СРЕДСТВА НА ОРГАНИЗАЦИИ ИЛИ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

1. Студентите в редовна форма на обучение могат да получават стипендии от организации или физически лица съгласно сключени договори.

2. Условията, редът, размерът и сроковете за получаване се конкретизират в договорите.

РАЗДЕЛ V. ПОМОЩИ И НАГРАДИ

I. НАГРАДИ, ОСИГУРЕНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ДЪРЖАВНА СУБСИДИЯ

1. Ректорът отпуска помощи и награди по предложение на Комисията за отпускане на награди и помощи в размер до 400 лв., както следва: /изм. с Решение на АС по Протокол № 30/15.11.2023г./

- награди за успехи в учебната и други дейности;
- помощи при тежко материално състояние.

2. Наградите и помощите се отпускат съгласувано със Студентския съвет.

3. Общата сума за награди и помощи е 10% от одобрените с бюджета средства за стипендии.

Редът и условията за отпускане на награди и помощи са указани подробно в Правилата за отпускане на награди и помощи.

II. НАГРАДИ, ОСИГУРЕНИ СЪС СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА НА НСА

1. Считано от месец 06.2010 г., на студенти, дипломирани от ОКС „бакалавър“, с успех от следването и държавния изпит (защита „отличен“ (6.00), се изплаща еднократна награда в размер на 1000 лева.

2. Наградата се отпуска след представяне на доклад и предложение за поемане на финансово задължение от ръководителя на УМО във ФСО.

3. Наградата се изплаща при връчването на дипломата.

4. Наградата по т. 1 е от собствените средства на НСА.

III. НАГРАДИ, ОСИГУРЕНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ

1. Студентите могат да получават награди, осигурени със средства на европейските структурни фондове.

1.1. За наградите могат да кандидатстват студенти в редовна форма на обучение.

1.2. Размерът на наградите и условията за предоставянето им се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма въз основа на предложение на министъра на образованието и науката.

1.3. Видът на документите за кандидатстване и срокът за подаването им се определят от министъра на образованието и науката.

1.4. Студентите могат да получават едновременно награди, осигурени със средства от държавния бюджет, и награди, осигурени със средства на европейските структурни фондове.

За неуредени въпроси в настоящите правила се прилага ПМС 90/26.05.2000 г. /доп. с Решение на АС по Протокол № 22/29.03.2018г./.